

Indenrigs – og Socialministeriet,
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att. Souschef Frode Svendsen,

Hellerup, den 14. december 2009

Vedr.: Forslag til lov om ændring af lov om social service (magtanvendelse overfor voksne) - Høringssvar fra Alzheimerforeningen

Alzheimerforeningen takker for det fremsendte høringsforslag til lov om ændring af lov om social service. Alzheimerforeningen vil gerne benytte lejligheden til at udtrykke sin påskønnelse af, at ministeriet med forslaget til ændring af serviceloven imødekommer et længe næret ønske fra demente og pårørende om at sikre størst mulig tryghed, når demente pga. af sygdommen ikke længere er i stand til at tage vare på sig selv og derfor risikerer at miste livet, hvis de går væk og farer vild.

Forslaget til ændring af sociallovens bestemmelser om anvendelse af tryghedsteknologi som fx GPS og andre alarm og pejlesystemer er et positivt skridt i den rigtige retning og vil forhåbentligt - såfremt den konkrete administration af de foreslåede ændringer lever op til lovforslagets intentioner – betyde, at flere menneskeliv reddes fremover.

Alzheimerforeningen kan derfor tilslutte sig lovforslagets formål om, i endnu højere grad end tilfældet er i dag, at sikre anvendelse af ny teknologi herunder GPS og andre alarm- og pejlesystemer til at opfylde omsorgsforpligtelsen overfor mennesker med en demenssygdom. Alzheimerforeningen skal i den forbindelse især bemærke lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4 stk. 2 vedr. alarm og pejlesystemer, hvori det præciseres, at formålet ikke er overvågning af de pågældende personer, men derimod at medvirke til at forhindre, at den pågældende forvirrer sig bort, og dermed udsætter sig selv for skade. Det er derfor også positivt, at det i de almindelige bemærkninger pkt 3 om gældende ret for anvendelse af alarm- og pejlesystemer præciseres, at brug af udstyr, hvis formål alene er at give et signal om at en person fx har forladt sin seng, selvfølgelig kan anvendes som led i omsorgspligten efter servicelovens §82.

Alzheimerforeningen har derudover især hæftet sig ved de almindelige bemærkninger til lovforslaget pkt. 4 stk. 2 om alarm- og pejlesystemer, hvoraf det fremgår ”*At der uden særlig godkendelse vil kunne anvendes personlige alarm- og pejlesystemer overfor personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne når den nedsatte psykiske funktionsevne er en konsekvens af en fremadskridende, ikke medfødt mens senere erhvervet mental lidelse, som for eksempel en demenslidelse, når den pågældende ikke aktivt modsætter sig anvendelsen.*” (foreningens understregninger).

Alzheimerforeningen har endvidere hæftet sig ved bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser til §1 Nr. 4, hvor det fremgår at ”*Der åbnes for, at personer, der ikke modsætter sig, herunder personer, som ikke kan give et informeret samtykke, vil kunne tildeles alarm- eller pejlesystemer som led i den pleje og omsorg, der generelt udføres i forhold til den pågældende.* (foreningens understregning).

Alzheimerforeningen betragter de ovenfor nævnte bemærkninger som en præcisering af, at brugen af GPS og andre tilsvarende alarm- og pejlesystemer fremover ikke i sig selv opfattes som magtan-

vendelse, der kræver en særlig godkendelse, såfremt betingelserne i lovforslagets § 125, stk. 2 er opfyldt, og den pågældende ikke aktivt modsætter sig anvendelsen. Alzheimerforeningen ser derfor frem til at anvendelsen af de pågældende alarm- og pejlessystemer fremover vil kunne ske på linje med andre hjælpemidler og teknisk udstyr som led i den almindelige pleje og omsorg, der generelt udføres i forhold til den pågældende.

Alzheimerforeningen henviser i den forbindelse endvidere til de almindelige bemærkninger pkt. 4 stk. 4 om myndighedsstrukturen, hvoraf det fremgår, at magtanvendelse fortsat skal registreres og indberettes. Det er Alzheimerforeningens opfattelse, at de nye bestemmelser i medfør af § 125, stk. 2 vil betyde, at der fremover ikke længere skal ske en løbende registrering og indberetning af anvendelse af alarm- og pejlesystemer, med mindre den pågældende aktivt modsætter sig anvendelsen. Det bør derfor for at modvirke misforståelser i den kommunale praksis, præciseres i bemærkningerne til lovforslaget, at registrering og indberetning for personer, der er omfattet af §125, stk. 2, alene gælder, hvis den pågældende aktivt modsætter sig anvendelsen.

Alzheimerforeningen har herudover følgende kommentarer til lovforslagets enkelte bestemmelser:

Nr. 1: De pårørende får ifølge forslaget stadig ikke en klar lovbestemt ret til at træffe beslutninger på de dementes vegne på det sociale område, når den demente ikke længere har handleeve selv, som det fx er tilfældet i sundhedsloven. Det kan betyde, at de bliver afvist af kommunen, hvis de er uenige med personalet om varetagelsen af den inhabile dementes interesser. Flere pårørende kan derfor blive nødt til at søge værgemål for at kunne varetage deres demente pårørendes interesser.

Nr. 2 og 3: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer, men skal i øvrigt henvise til kommentarerne til ændring nr. 4

Nr. 4: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig den foreslåede ændring. Det er dog afgørende at bestemmelsen kommer til at vedrøre alle som lider af en senere erhvervet kronisk mental svækkelse og ikke kun for personer med en fremadskridende mental svækkelse. Som lovforslaget er formuleret udelukkes personer med demens forårsaget af enkeltstående blodpropper, følger af alkoholmisbrug (hvoraf en del bliver kronisk irreversibel demente på grund af vitaminmangel), følger af kranietraumer, følger af nedsat blodtilførsel i forbindelse med hjertestop og tilsvarende senere erhvervet og irreversibel mental svækkelse.

Der er også grund til at påpege, at der er behov for i § 125, stk. 2 at præcisere hvilken dokumentation, der skal foreligge, for at der er tale om en senere erhvervet mental svækkelse, der har medført en nedsat psykisk funktionsevne. Begrundelsen herfor er et ønske om at sikre, at beslutningen om hvorvidt, man tilhører den pågældende personkreds, træffes på et fagligt forsvarligt grundlag af personer med kendskab demenssygdomme og den pågældendes konkrete situation.

Alzheimerforeningen skal endvidere gøre opmærksom på behovet for, at den kommunale sagsbehandlingstid, hvis den pågældende aktivt modsætter sig anvendelsen af alarm- eller pejlingsystemer, bliver så kort som mulig – fx maksimalt en uge, som det i dag er tilfældet ved behandling i det Sociale Nævn (jvf §130 i eksisterende lov) - da der ofte kan være tale om situationer af akut og hastende karakter.

Nr. 5 og 6: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer

Nr. 7: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer

Nr. 8: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer om at ”aldersbetaget el-ler” udgår. Men Alzheimerforeningen skal samtidigt gøre opmærksom på, at der slet ikke er taget skridt til at lette kriterierne for flytning af demente, der protesterer og som ikke opfylder fakriterierne i § 129, stk. 1, men alligevel på grund af deres sygdom er ved at drive deres ægtefælle ud af boligen.

Nr. 9: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer

Nr. 10 og 11: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer. Alzheimerforeningen skal dog henvise til kommentarerne til nr. 12

Nr. 12: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer. Alzheimerforeningen vil dog henlede opmærksomheden på, at der i tilfælde af at en person med en demenssygdom forvilder sig bort med risiko for skade på liv og helbred, ofte er et akut behov for stillingtagen til en eventuel klage over kommunalbestyrelsens beslutning om anvendelse/ikke anvendelse af alarm- og pejlingssystemer. Det bør derfor sikres, at den nuværende lovgivnings bestemmelser om maksimalt en uges behandlingstid i det Sociale Nævn i disse sager kan opretholdes.

Nr. 13: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer

Nr. 14: Alzheimerforeningen kan tilslutte sig de foreslåede ændringer

Har ministeriet spørgsmål eller kommentarer til ovenstående bemærkninger står vi naturligvis til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Anne Arndal
Landsformand
Alzheimerforeningen

Nis Peter Nissen
Direktør
Alzheimerforeningen

**Hjælp demente og deres pårørende
Støt Alzheimerforeningen
Bliv medlem**